

Statisztika zh megoldások

1. A minta realizáció: $x_1, x_2, \dots, x_n$

$$L(x_1, x_2, \dots, x_n; \lambda) = \prod_{i=1}^n f(x_i; \lambda) = \prod_{i=1}^n \lambda x_i^{-\lambda-1} = \lambda^n + \left(\prod_{i=1}^n x_i \right)^{-\lambda-1}$$

$$l(x_1, x_2, \dots, x_n; \lambda) = n \ln \lambda + (-\lambda - 1) \sum_{i=1}^n \ln x_i$$

$$\frac{\partial l}{\partial \lambda} = \frac{n}{\lambda} - \sum_{i=1}^n \ln x_i = 0 \Rightarrow \lambda = \frac{n}{\sum_{i=1}^n \ln x_i}$$

$$\frac{\partial^2 l}{(\partial \lambda)^2} = -\frac{n}{\lambda^2} < 0 \Rightarrow \text{minimumhely}$$

2. Egymintás t-próbát kell alkalmazni.

$$\bar{x}_{10} = 0,985, s_{10}^* = 0,032283$$

$$t = \frac{0,981-1}{0,032282} \sqrt{10} = -1,469302$$

$$f = 10 - 1 = 9, t_{0,05} = 2,225$$

Döntés: Elfogadjuk a nullhipotézist, azaz nem térnek el az adatok a hipotetikus értéktől.

3. Becsléses illeszkedésvizsgálatot kell khi-négyzet próbával végrehajtani.

A λ paramétert az átlaggal becsüljük:

$$\lambda \approx \frac{1}{100} (16 + 40 + 72 + 68 + 45 + 30 + 7 + 8) = 2,86$$

$$p_i = \frac{\lambda^i}{i!} e^{-\lambda},$$

p_0	p_1	p_2	p_3	p_4	p_5	p_6	p_7	p_8	p_9
0,057770726	0,165224277	0,236270717	0,22524475	0,161049996	0,092120598	0,043910818	0,017940706	0,006413802	0,002038164

$$T = \sum_{i=0}^9 \frac{(v_i - np_i)^2}{np_i} = 1,823713829, f = 10 - 1 - 1 = 8, K_{0,05} = 15,51$$

Döntés: Elfogadjuk a nullhipotézist, azaz a fenyőfák számának eloszlása követi a Poisson eloszlást.

4. Párosított kétmintás t-próbával kell dönteni.

$$\frac{1}{8} \sum_{i=1}^8 (B_i - A_i) = 1,05, s_n^* = 1,22007$$

$$t = \frac{1,05-0}{1,22007} \sqrt{8} = 2,434$$

$$f = 8 - 1 = 7, t_{0,05} = 2,365$$

Döntés: A nullhipotézist elvetjük. Van különbség a két gyógyszer között, mégpedig az A jelű gyógyszer szignifikánsan hamarabb hat.

5. Khi négyzetes homogenitásvizsgálatot végzünk.

$$\text{Apa: } v_1 = 622, v_2 = 378$$

$$\text{Fiú: } g_1 = 619, g_2 = 381$$

$$T = 1000 \cdot 1000 \cdot \left(\frac{\left(\frac{622}{1000} - \frac{619}{1000} \right)^2}{\frac{622+619}{1000}} + \frac{\left(\frac{378}{1000} - \frac{381}{1000} \right)^2}{\frac{378+381}{1000}} \right) = 0,0191$$

$$f = 2 - 1 = 1, K_{0,05} = 3,84$$

Döntés: Elfogadjuk a nullhipotézist. Az apák és fiúk szemszín eloszlása azonos.